

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Методичні рекомендації
до практичних занять з курсу
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

ОДЕСА
Олді+
2024

УДК 159.9:378(072)

П863

Укладач:

Н. В. Нагорна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації ОНУ імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

Л. В.-В. Вейландє, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

О. С. Данілова, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри практичної та клінічної психології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол № 3 від 30.10.2024 р.*

П863

Психологія вищої школи : метод. рекомендації до практичних занять з курсу «Психологія вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки / уклад. Н. В. Нагорна. – Одеса : Олді+, 2024. – 40 с.

Методичні рекомендації містять методичні матеріали до практичних занять, рекомендацій до виконання практичних завдань та самостійної роботи, перелік питань до підсумкового контролю, та рекомендована література.

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

УДК 159.9:378(072)

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	8
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	30
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	32
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	34
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	38

ПЕРЕДМОВА

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Психологія вищої школи» розроблені на кафедрі педагогічної освіти та соціальної реабілітації факультету психології та соціальної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до навчального плану. Згідно з навчальним планом «Психологія вищої школи» є обов'язковою дисципліною, її вивчення здійснюється на 1-му курсі навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Актуальність навчальної дисципліни «Психологія вищої школи».

Одним із пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти, як визначено в Національній доктрині розвитку освіти в Україні, є підготовка кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці, професійного розвитку. Розв'язати ці складні завдання може лише нова генерація викладачів-професіоналів, покликаних розвивати задатки, виявляти таланти, зберігати індивідуальність кожного здобувача. Високий рівень наукової компетентності в поєднанні з педагогічною майстерністю і психологічною культурою викладачів, впровадження здобутків психологічної науки в педагогічну практику – реальна передумова підвищення ефективності освітнього процесу у закладі вищої освіти, реалізації принципів демократизації і гуманізації вищої освіти. Новим Законом України «Про вищу освіту» визначено, що посади педагогічних працівників можуть займати особи із ступенем магістра за відповідною спеціальністю. Однією зі складових змісту підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Освітні, педагогічні науки є навчальна дисципліна «Психологія вищої школи».

Мета навчальної дисципліни «Психологія вищої школи» полягає у оволодіння основними теоретичними поняттями, поглиблені знання здобувачів про психологічну сутність, особливості та сучасні технології освітнього процесу, що забезпечують ефективне рішення професійних та соціально-особистісних завдань педагогічної діяльності у закладі вищої освіти.

При вивченні дисципліни «Психологія вищої школи» вирішуються такі основні завдання:

- формування професійно значущих якостей особистості здобувачів як майбутніх фахівців, які мають компетентно здійснювати навчально-виховні та соціально-педагогічні функції своєї професійної діяльності;
- розвиток творчої особистості майбутніх фахівців як викладачів з во та педагогів-дослідників, які реалізовуватимуть й розроблятимуть інноваційні методи та технології навчання й виховання студентів;
- удосконалення практичних навичок та вмінь здобувачів щодо реалізації методик психолого-педагогічної діагностики, розширення їх особистісного професійного досвіду щодо організації безперервної самоосвітньої діяльності та науково-дослідної роботи в умовах сучасного педагогічного процесу ЗВО;
- допомога майбутнім фахівцям у самостійній роботі над проблемами ЗВО, у підвищенні рівня їх педагогічної майстерності.

Очікувані результати. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- понятійний апарат, методологічні основи та методи психології вищої школи;
- сутність педагогічної діяльності у вищій школі, етапи професійного становлення та розвитку викладача вищої школи, професійні ризики, методику профілактики та відновлення професійного здоров'я;
- індивідуальні особливості студентського віку, методи їх діагностики, засоби та умови мотивації та адаптації студентів до організації навчання у ЗВО;
- підходи та принципи відбору та конструювання змісту фахової підготовки

Вищої освіти;

- основні форми та засоби організації, здійснення процесу навчання та виховання, активізації самостійної роботи студентів, проведення науково-дослідної роботи;

- ефективні освітні технології, підходи та принципи розробки та використання

сучасного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

- технології кар'єрного менеджменту;

вміти:

- вміти обирати адекватну завданням курсу форму організації самостійної пізнавальної діяльності тих, хто навчається, з врахуванням їх потреб і можливостей;
- вміти використовувати сучасні методи навчання відповідно до мети курсу, індивідуальних характеристик особистості, особливостей навчального матеріалу;
- вміти ефективно комбінувати дидактичні засоби та прийоми навчання відповідно цілі навчання та пізнавальних особливостей тих, хто навчається;
- вміти використовувати весь спектр власних особистісно-професійних можливостей під час організації педагогічного впливу на здобувача освіти, як у ролі викладача так й під час виконання функцій куратора академічної групи;
- вміти використовувати ефективні методики професійного саморозвитку, профілактики та відновлення професійного здоров'я;
- вміти ефективно презентувати свої професійні можливості, свідомо будувати професійну кар'єру у сфері вищої освіти.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні основи психології вищої школи

Тема 1. Психологія вищої школи, її предмет, завдання та методи.

Тема 2. Здобувач закладу вищої освіти з позиції вікової психології.

Тема 3. Психологія студентської групи.

Змістовий модуль 2. Психологічні основи організації освітнього процесу у закладі вищої освіти

Тема 4. Психологічні особливості навчально-пізнавальної діяльності

Тема 5. Психологія виховання студентської молоді.

Тема 6. Психологія особистості та діяльності викладача закладу вищої освіти.

Тема 7. Психологія професійного здоров'я викладача.

Тема 8. Кар'єра у контексті професійної підготовки викладача.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Психологія вищої школи як галузь психологічної науки

Мета: розкрити основні поняття, проаналізувати теоретичні підходи до визначення основних понять, виявити методи психології вищої школи.

Ключові поняття: психологія, психологія вищої школи, принципи та методи психології вищої школи.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Психологія вищої школи, її предмет і завдання.
2. Основні категорії психології вищої школи.
3. Завдання психології вищої школи на сучасному етапі реформування вищої освіти в Україні.
4. Зв'язок психології вищої школи з іншими науками.
5. Методи наукових досліджень психології вищої школи
6. Принципи психологічного дослідження.
7. Етапи психологічного дослідження

II. Практичний блок:

Розкрийте особливості педагогічної взаємодії викладачів і здобувачів як учасників процесу освітньо-професійної соціалізації.

Психолого-педагогічні особливості педагогічної взаємодії викладачів і здобувачів		
Суб'єкти педагогічної взаємодії	Здобувач	Викладач
Мета педагогічної взаємодії		
Суть психічної активності суб'єктів освітньої соціалізації		

Назва та суть основних процесів освітньо-професійної соціалізації студентів в освітньому просторі ВНЗ		
Зміст педагогічної взаємодії як освітньо-професійної соціалізації у вищій школі		
Результат педагогічної взаємодії педагога та студентів		

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність дослідження (30 балів), змістовність таблиці (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи

Представити порівняльну характеристику методів психолого-педагогічних досліджень за власною схемою.

Питання для самоконтролю:

1. Визначити предмет і завдання психології вищої школи. Яке значення для науки має їх встановлення?
2. Обґрунтувати значущість курсу «Психологія вищої школи» в системі підготовки науково-педагогічних працівників.
3. Розкрийте основні категорії психології вищої школи та доведіть їх єдність у розв'язанні завдань професійної підготовки фахівця.
4. Назвіть методи психології вищої школи і дайте їм характеристику.
5. Яке місце психології вищої школи займає в системі наукових знань?
6. Проаналізуйте зв'язок психології вищої школи з іншими науками.

7. Назвіть низку проблем психології вищої школи в умовах сучасного реформування освіти та шляхи їх вирішення.

Рекомендована література:

1. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Вікторія Євгенівна Виноградова, Віктор Іванович Юрченко. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296с.

<https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12630.pdf>

2. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. Електронні дані. Житомир: Державний університет Житомирська політехніка, 2022. 150 с.

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

Тема 2. Психологічна характеристика студентського віку

Мета: розкрити основні поняття, структуру особистості, охарактеризувати студентський вік з позиції вікової психології.

Ключові поняття: особистість, індивідуальність, розвиток, соціалізація.

План:

1. Теоретичний блок:

1. Особистість як психологічна категорія. Особистість, індивід індивідуальність. Особистість та діяльність.

2. Структура особистості (потреби, мотиви, емоційна сфера, воля, темперамент, характер, здібності).

3. Рушійні сили та механізми розвитку особистості. Поняття віку у психології.

4. Основні критерії вікової періодизації індивідуального розвитку людини.

5. Психологічна характеристика студентського віку як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.

6. Суперечливості та кризи студентського віку.

7. Заклад вищої освіти – один із провідних чинників соціалізації особистості студента як фахівця.

II. Практичний блок:

За допомогою відомих методів психолого-педагогічного дослідження проведіть вивчення вікових та індивідуальних особливостей студента з вашої групи. Оформіть результати роботи за наведеною нижче схемою написання психолого-педагогічної характеристики особистості.

Орієнтовна програма вивчення особистості студента

1. *Загальні відомості:* прізвище, ім'я, по-батькові студента; вік, курс, факультет; стан здоров'я та загальний фізичний розвиток; сімейний стан; умови проживання.
2. *Особливості темпераменту і характеру:* тип і особливості темпераменту, його прояву у різних сферах діяльності студента; риси характеру, рівень їх розвитку.
3. *Спрямованість особистості:* ідеали, ціннісні орієнтації, домінуючі інтереси; життєві цілі і плани, їх соціальна значущість; мотиви вибору професії.
4. *Особливості емоційно-вольової сфери:* рівень розвитку вольових якостей; особливості вольової саморегуляції; структура емоційної спрямованості особистості.
5. *Навчальна діяльність:* успішність студента з різних навчальних

дисциплін; причини неуспішності; домінуючі мотиви навчання; особливості розвитку окремих пізнавальних процесів; розвиток загальнонавчальних умінь та навичок; розвиток мови та культури мовлення.

6. *Науково-дослідна діяльність*: ставлення до науково-дослідної роботи; вплив науково-дослідної роботи на навчання.

7. *Особистість студента в колективі. Громадська діяльність*. соціальний статус у колективі; участь у громадській роботі вияв активності у громадській діяльності; характер відносин з однокурсниками.

8. *Організація вільного часу*: способи проведення вільного часу.

9. *Схильність до самовиховання*: вияв прагнення до самовдосконалення; наявність програми самовиховання; володіння методами та прийомами самовиховання.

10. *Загальні психолого-педагогічні висновки*

11. *Визначення найважливіших завдань щодо виховання студента та стимулювання процесу самовиховання*

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність складання психолого-педагогічної характеристики на особистість студента (30 балів), відповідність запропонованої схеми (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Написати есе за темою «Соціально-психологічний портрет сучасного студенту ЗВО»

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте психологічні механізми становлення якостей особистості і відповідно до них визначте основні напрями виховної роботи у вищій школі.
2. Які завдання підготовки сучасного фахівця з вищою освітою?
3. В яких напрямках відбувається розвиток особистості студента як майбутнього фахівця і де його джерела? Назвіть основні вектори професійного самовдосконалення студента.
4. Чи згодні Ви з визначенням навчально-професійної діяльності як процесу саморозвитку і самовиховання студентів? Чому?
5. Які труднощі зростання особистості фахівця з вищою освітою визначають сучасні психологи?
6. Чому пошук відповіді на питання про сенс життя допомагає юнакові перебороти кризу ідентичності? Чи згодні Ви з думкою, що кожен мусить знайти свій шлях саморозвитку і професійного самовдосконалення?
7. Яка роль позитивної «Я-концепції» студента в його професійному становленні? Які сильні почуття пов'язані з «Я-концепцією»? Які ускладнення в професійному зростанні студента пов'язані з неадекватною самооцінкою?
8. Доведіть, що професійне становлення студента можна розглядати як зростання його особистості.
8. Які чинники становлення професійної спрямованості особистості студента?
9. Доведіть, що формування професійних здібностей має потрібну детермінацію: вроджені особливості нервової системи, вимоги діяльності, особистісні цінності.
10. Чи потрібен профвідбір абітурієнтів до навчання у ЗВО певного профілю?

Рекомендована література:

1. Мельничук Л. Б., Шкабаріна М. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник. Львів: Новий Світ 2000, 2021. 266

c.<https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/Pedahohika-i-psykholohiia-vyshchoi-shkoly-Reklama.pdf>

2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: Стильна типографія. 2019. 267 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream.pdf>

Тема 3. Психологічні особливості студентської групи

Мета: розкрити соціально-психологічну характеристику студентської групи та виявити методи вивчення студентської групи.

Ключові поняття: колектив, студентський колектив, психологічний клімат, конфлікти.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Група як соціально-психологічний феномен: види груп та їх функції.
2. Соціально-психологічна характеристика студентської групи (колективу).
3. Міжособистісні стосунки у студентській групі.
4. Соціально-психологічний клімат колективу.
5. Конфлікти у колективі та засоби їх вирішення.
6. Проблема керівництва та лідерства у групі, функції студентського лідера.
7. Методи вивчення студентської групи.

II. Практичний блок:

Проведіть дослідження за допомоги відомих методів щодо вивчення власної студентської групи, опишіть отримані результати та складіть психолого-педагогічну характеристику за запропонованою схемою.

Схема написання психолого-педагогічної характеристики студентського колективу

1. Загальні відомості про студентську групу та історія її формування.
2. Організаційна структура групи.
3. Загальна характеристика способів організації навчально-пізнавальної діяльності студентського колективу, її успішність, сфера пізнавальних та професійних інтересів.
4. Характеристика інтересів: сформованість пізнавальної мотивації, ставлення до навчання.
5. Характеристика інтелектуальних умінь і здібностей: рівні працездатності, активності, самостійності в навчальній діяльності.
6. Рівень морально-духовного розвитку колективу: рівень сприйняття загальнолюдських цінностей; наявність суспільної думки з найбільш важливих питань; згуртованість колективу.
7. Характеристика психологічного клімату в колективі.
8. Самоврядування в студентському колективі.
9. Прояв вікових особливостей студентів академічної групи.
10. Роль куратора у виховній роботі групи.
11. Висновки. Визначити завдання виховної роботи куратора.

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність складання психолого-педагогічної характеристики студентський колектив (30 балів), відповідність запропонованої схеми (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Підготуйте презентацію за напрямками:

- Психологія студентської групи: аналіз теорії колективу А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський, Л.І.Новіков, А.В.Мудрик, інші.;
- дослідження психології групи у роботах Э.Мейо, Дж.Морено, М.Шерифа, К.Левіна, інші

Питання для самоконтролю:

1. Визначте ознаки студентської групи як соціального організму, що розвивається. Які чинники забезпечують (або гальмують) цей процес?
2. Доведіть, що спілкування та спільна діяльність у студентській групі є джерелом становлення колективних взаємин.
3. Охарактеризуйте студентську групу як колективний суб'єкт спільної діяльності і спілкування. Визначте соціально-психологічні ознаки групи як колективу.
4. Проаналізуйте та висловіть своє ставлення до висловлювання В.О.Сухомлинського: «У кожного вихованця є сильні та слабкі сторони. Впливати на людину через колектив потрібно тонко та непомітно». Чи можете навести приклад такого впливу (або протилежного) з життя Вашої групи (у школі, в університеті)?
5. Порівняйте поняття конформізм і навіюваність. Чим зумовлений конформізм? Чи правильна думка, що конформізму найбільше піддаються: дуже дисципліновані люди; більш-менш розумні люди; люди, які нестійкі до стресу; емоційно залежні люди; психічно неврівноважені люди; фізично непривабливі люди?
6. Охарактеризуйте типи конформізму в студентському середовищі.
7. Яка роль лідера в згуртуванні студентського колективу?
8. Як можна пояснити, що лідер студентської групи не обов'язково відмінник навчання?
9. Обирати чи призначати керівника студентської академічної групи: позиція «за» і «проти»?

10. Чому в сучасних умовах студентське самоврядування в університеті та гуртожитку є радше виняток, ніж правило? Як Ви поясните власну громадську позицію у своїй групі?

11. Яка роль куратора студентської академічної групи в її становленні, розвитку і функціонуванні?

Рекомендована література:

1. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Вікторія Євгенівна Виноградова, Віктор Іванович Юрченко. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296с.

<https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12630.pdf>

2. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. Електронні дані. Житомир: Державний університет Житомирська політехніка, 2022. 150 с.

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

Тема 4. Психологічні особливості навчально-професійної діяльності студентів

Мета: розкрити психологічні принципи організації навчально-професійної діяльності студентів та охарактеризувати мотиваційну складову учіння студента та її роль у навчально-професійної діяльності студентів.

Ключові поняття: навчальна діяльність, професійна діяльність, мотивація, навчання, учіння.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Студент як суб'єкт навчально-професійної діяльності.

2. Психологічні принципи організації навчально-професійної діяльності студентів.

3. Мотиваційна складова учіння студента та її роль у навчально-професійної діяльності студентів.
4. Розвиток творчого потенціалу студентів під час навчання уЗВО.
5. Психологічні аспекти наукової діяльності студентів.
6. Психологічні особливості суспільно корисної діяльності студента.
7. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.

II. Практичний блок:

Розробити рекомендації здобувачам

№ п/п	Забезпечення ефективного учіння	Розвиток самостійного творчого мислення
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність проведеного дослідження (30 балів), змістовність таблиці (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Виявити причини неуспішності студентів під час професійної підготовки і шляхи їх подолання. Представити у вигляді презентації.

Питання для самоконтролю:

1. Обґрунтуйте, чому навчально-професійна діяльність є провідною діяльністю в студентському віці? Які зміни в структурі особистості студента відбуваються під її впливом?

2. Які причини неуспішності студентів і шляхи їх подолання?
3. Які можливості для розвитку самостійного творчого мислення студентів у процесі навчання?
4. Доведіть, що «навчатися і не розмірковувати над вивченим - даремно витрачати час, розмірковувати не навчаючись - згубно» (Конфуцій).
5. Чи можна поставити рівність між творчістю і мисленням? Що заважає студентам розвивати творчий потенціал?
6. У чому полягає особистісний аспект пізнання? Розкрийте складники інтелектуальної ініціативи, інтелектуальної компетентності, інтелектуальної творчості, інтелектуальної саморегуляції.
7. Організуючи навчання, викладач мусить насамперед забезпечити мету чи мотив? Чому?
8. Які мотиви сприяють успішному навчанню студента? Чи можуть мотиви обов'язку (зобов'язання) у навчанні не тільки раціонально, але й емоційно стати сильнішими порівняно з тими, які їм протидіяли?

Рекомендована література:

1. Мельничук Л. Б., Шкабаріна М. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник. Львів: Новий Світ 2000, 2021. 266 с. <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/Pedahohika-i-psykholohiia-vyshchoi-shkoly-Reklama.pdf>
2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: Стильна типографія. 2019. 267 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream.pdf>

Тема 5. Психологія виховання студентської молоді

Мета: розкрити основні функції та завдання виховного процесу у вищій школі, розкрити сутність діяльності куратора.

Ключові поняття: виховання, виховний процес, принципи виховання, професійна підготовка.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Наведіть приклади тлумачення категорії «виховання» Оберіть найбільш вдале для пояснення сутності виховання у ЗВО.
2. Розкрийте основні функції та завдання виховання у процесій професійної підготовки.
3. Назвіть основні принципи виховання. Сформулюйте правила реалізації вимог 3-4 принципів виховання.
4. Розкрийте особливості виховної роботи зі студентами-першокурсниками, студентами старших курсів, магістрантами.
5. Які методи виховання актуальні для організації виховної роботи у ЗВО. Поясніть чому.
6. Чи можливий процес перевиховання у студентському віці. Якщо так, коли виникає така необхідність, яким чином можна його реалізувати у процесі професійної підготовки майбутнього фахівця?
7. Охарактеризуйте куратора як суб'єкта виховного процесу

II. Практичний блок:

На основі вивчення нормативних документів та документів з інших інформаційних джерел (офіційний сайт університету (<http://onu.edu.ua/ru/>), Інтернет-ресурси, підручники), аналіз власного досвіду, бесіда, спостереження, тощо - побудуйте Схему системи виховної роботи закладу вищої освіти за прикладом.

	Вчена Рада ЗВО Проректор з навчально-виховної роботи, Рада з виховної роботи, Координаційна Рада Рада студентського самоврядування Студентські громадські організації тощо	Деканат Декан, зам. декана з виховної роботи	Кафедра, викладацький склад Куратор
--	--	---	---

Елементи системи виховної роботи ЗВО			
Функції, завдання			
Практичні заходи реалізації			

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність проведеного дослідження (30 балів), змістовне розкриття схеми системи виховної роботи закладу вищої освіти (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Виявити шляхи вирішення проблеми відхилень у поведінці молоді через реалізацію завдань виховної роботи. Підготувати доповідь.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте психологічні механізми становлення якостей особистості і відповідно до них визначте основні напрями виховної роботи у вищій школі.
2. Які завдання підготовки сучасного фахівця з вищою освітою?
3. В яких напрямках відбувається розвиток особистості у студента як майбутнього фахівця і де його джерела? Назвіть основні вектори професійного самовдосконалення студента.
4. Чи згодні Ви з визначенням навчально-професійної діяльності як процесу саморозвитку і самовиховання студентів? Чому?

5. Які труднощі зростання особистості фахівця з вищою освітою визначають сучасні психологи?

6. Чому пошук відповіді на питання про сенс життя допомагає юнакові перебороти кризу ідентичності? Чи згодні Ви з думкою, що кожен мусить знайти свій шлях саморозвитку і професійного самовдосконалення?

7. Яка роль позитивної «Я-концепції» студента в його професійному становленні? Які сильні почуття пов'язані з «Я-концепцією»? Які ускладнення в професійному зростанні студента пов'язані з неадекватною самооцінкою?

8. Доведіть, що професійне становлення студента можна розглядати як зростання його особистості.

9. Які чинники становлення професійної спрямованості особистості студента?

10. Доведіть, що формування професійних здібностей має потрібну детермінацію: вроджені особливості нервової системи, вимоги діяльності, особистісні цінності.

Рекомендована література:

1. Вейланде Л. В.-В., Прокоф'єва Л.Б. Педагогіка та психологія вищої школи: електрон. метод. рекомендації до семінарських занять з курсу «Педагогіка та психологія вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Одеса, 2023. 36с.
URL:http://opac.lib.onu/pdf/Veilandie_LV_ped_psyholschool.pdf
2. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с. <https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20444>

Тема 6. Психологія особистості та діяльності викладача ЗВО

Мета: розкрити зміст та структуру діяльності викладача вищої школи, виявити психологічні властивості.

Ключові поняття: викладач, здібності, педагогічні здібності, педагогічна майстерність.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Завдання і зміст діяльності викладача вищої школи, структура його діяльності.
2. Особливості професійної самосвідомості викладача.
3. Психологічні вимоги до характерологічних властивостей викладача вищої школи.
4. Психологічний аналіз педагогічних здібностей викладача та можливості їх розвитку.
5. Психологічні особливості діяльності колективу кафедри.
6. Дослідження соціально-психологічного клімату у викладацькому колективі. Типологія особистості викладача.
7. Психологічний аналіз педагогічної майстерності викладача вищої школи та шляхи її формування.

II. Практичний блок:

Скласти таблицю професійних і особистісних якостей викладача ЗВО.

№ п/п	Професійні якості	Особистісні якості
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність проведеного дослідження (30 балів), змістовність розробленої таблиці (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Розробити «10 правил успішного викладача». Представити у вигляді презентації.

Питання для самоконтролю:

1. Які функції виконує викладач, здійснюючи свою діяльність у ЗВО?
2. Назвіть три основних компонента у структурі педагогічних здібностей. Розкрийте їх сутність.²⁸
3. Які психологічні умови визначають ефективність діяльності викладача вищої школи?
4. Розкрийте сутність «Я-концепції» викладача. Які особливості «Я-концепції» викладача впливають на індивідуальний стиль його педагогічної діяльності?
5. Якими компетентностями повинен володіти викладач?
6. Розкрийте сутність поняття професійне здоров'я.

Рекомендована література:

1. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.
<https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20444>
2. Проць О. І. Методичні матеріали до навчального курсу психологія та педагогіка вищої школи для студентів освітнього рівня підготовки «Магістр» спеціальності «Політологія» Львів : 2022. 18 с.
<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/2022.-ZK1.1.02-Psykholohiia-ta-pedahohika-vyshchoi-shkoly.pdf>

Тема 7. Психологія професійного здоров'я викладача

Мета: розкрити сутність професійного здоров'я, охарактеризувати стрес у професійній діяльності викладача.

Ключові поняття: професійне здоров'я, стрес, професійна деформація.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Професійне здоров'я: сутність поняття, підходи до вивчення.
2. Психологічний філософський, медичний, соціологічний аспекти.
3. Стрес у професійній діяльності: стресори у педагогічній діяльності,
4. Ознаки стресового стану.
5. Конструктивний та деструктивні шляхи професіоналізації педагога.
6. Професійна деформація.
7. Синдром хронічної втоми та синдром емоційного вигорання.

II. Практичний блок:

Запропонувати комплекс програм відновлення психічного та фізичного здоров'я педагога: фізкультурно-оздоровчий комплекс, психоемоційний комплекс, саморегуляція та інші.

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність проведеного дослідження (30 балів), характеристика програми відновлення психічного та фізичного здоров'я педагога (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Використовуючи запропоновані методики визначити основні показники фізичного та психічного здоров'я. результати представити у вигляді таблиці.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке професійне здоров'я викладача? Як воно пов'язане з ефективністю педагогічної діяльності?
2. Які основні компоненти складають професійне здоров'я? (фізичне, психологічне, соціальне).

3. Чому збереження професійного здоров'я є актуальним питанням у сучасній освіті?

4. Які внутрішні та зовнішні фактори впливають на професійне здоров'я викладача? Наведіть приклади.

5. Як емоційне вигорання впливає на здоров'я викладача та його професійну діяльність?

6. Яку роль відіграють умови праці у збереженні професійного здоров'я?

7. Які основні напрямки профілактики професійного вигорання викладачів?

8. Які методи релаксації та стресостійкості можуть використовувати викладачі?

9. Яку роль відіграє психологічна підтримка у збереженні професійного здоров'я?

10. Як організація навчального закладу може сприяти збереженню здоров'я викладачів?

Рекомендована література:

1. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.
<https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20444>

2. Проць О. І. Методичні матеріали до навчального курсу психологія та педагогіка вищої школи для студентів освітнього рівня підготовки «Магістр» спеціальності «Політологія» Львів : 2022. 18 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/2022.-ZK1.1.02-Psykholohiia-ta-pedahohika-vyshchoi-shkoly.pdf>

Тема 8. Кар'єра у системі вищої освіти

Мета: розкрити основні моделі та стратегії кар'єри, виявити критерії та фактори кар'єрного успіху викладача вищої школи

Ключові поняття: кар'єра, кар'єрний успіх, кар'єрний потенціал, кар'єрний самоменеджмент.

План:

I. Теоретичний блок:

1. Еволюція уявлень про кар'єру.
2. Цілепокладання у кар'єрі та кар'єрне планування.
3. Основні моделі та стратегії кар'єри.
4. Критерії та фактори кар'єрного успіху.
5. Кар'єрний само менеджмент.
6. Технологія кар'єрного просування та оцінка кар'єрного потенціалу.
7. Кар'єрні кризи на ранніх етапах професіоналізації та технології їх подолання.

II. Практичний блок

Виявити особистісні фактори, які впливають на кар'єру викладача ЗВО. Заповніть таблицю.

Сприяють професійній кар'єрі		Перешкоджають професійній кар'єрі	
<i>Фактор</i>	<i>Розгорнута характеристика</i>	<i>Фактор</i>	<i>Розгорнута характеристика</i>

Критерії оцінювання: відповіді на запитання (30 балів), самостійність проведеного дослідження (30 балів), розгорнута характеристика факторів (20 балів), майстерність виступу (10 балів), активність у обговоренні інших доповідей (10 балів).

III. Завдання для самостійної роботи:

Складіть список своїх сильних сторін, які можуть бути корисними у викладацькій діяльності. Визначте свої слабкі сторони, над якими варто попрацювати. Результати представити у вигляді презентації.

Питання для самоконтролю:

1. Що для вас означає бути викладачем? Які цінності та мотивації лежать в основі вашого бажання працювати у цій сфері?
2. Які особистісні якості, на вашу думку, найважливіші для успішного викладача?
3. Які виклики та можливості ви бачите у сучасній освіті?
4. Які шляхи професійного розвитку ви розглядаєте для себе як викладача? (наприклад, підвищення кваліфікації, наукова діяльність, адміністративна робота).
5. Як ви плануєте підтримувати свою професійну компетентність на високому рівні?
6. Які ресурси (курси, тренінги, ментори) ви можете використовувати для свого професійного зростання?
7. Які ваші короткострокові та довгострокові цілі в професії викладача?
8. Які кроки ви готові зробити для досягнення цих цілей?
9. Як ви бачите свою кар'єру через 5-10 років?
10. Які навички міжособистісного спілкування необхідні для успішної роботи викладача?
11. Як ви будете відносини з колегами, адміністрацією та батьками учнів?
12. Які стратегії ви використовуєте для ефективної комунікації з учнями різного віку та з різними стилями навчання?

Рекомендована література:

1. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В. 2020. 240 с.

URL:<https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ffd2f44f-be23-4fba-8329-db9d427faebb/content>

2. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.

<https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20444>

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Правила щодо відвідування занять та запізнень

Відвідування занять є обов'язковим. За активну участь, за виконання практичних завдань нараховуються відповідні бали. Графік відпрацювань складається разом з лектором.

Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова» (poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Запізнення не бажані. Семінарські заняття відпрацьовуються (очно). Графік відпрацювань складається разом з лектором.

Академічна доброчесність

Усі письмові роботи (реферат, проєкт, портфоліо), презентації та виступи з доповідями мають бути авторськими, оригінальними.

Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua))

Дедлайн та перескладання

Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)

Завдання із самостійної роботи, які подаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче (-1 бал).

Мобільні пристрої

Допускається використання смартфона, планшета або іншого пристрою з доступом до інтернет-мережі під час лекційного заняття у випадках роботи з літературними джерелами та їх обговоренням (визначається лектором).

Поведінка в аудиторії

Ділова та одночасно творчо-емоційна атмосфера, що базується на доброзичливості та довірі. Міжособистісна комунікація.

Педагогічна взаємодія:

- Співробітництво: позитивна мотивація, активність, зацікавленість, педагогічний пошук і творчість
- Відкритість новому педагогічному мисленню й конструктивна критика
- Від засвоєння готових форм до розуміння діалектики розвитку педагогічних явищ, процесів і систем, факторів та механізмів, які діють в освіті
- Від орієнтації на «складання іспиту» до отримання задоволення від процесу власного професійно-педагогічного зростання.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розкрийте предмет психології вищої школи, її завдання та основні категорії.
2. Розкрийте методологію науково-психологічних досліджень.
3. Класифікація методів психології вищої школи та їх загальна характеристика.
4. Розкрийте поняття особистості як психологічної категорії: структура особистості, рушійні сили та механізми розвитку.
5. Дайте психолого-педагогічну характеристику студентського віку.
6. Суперечності та кризи студентського віку.
7. Розкрийте методику психолого-педагогічного вивчення особистості студента.
8. Типологія сучасного студента.
9. Розкрийте структура, етапи та умови ефективного професійного самовизначення та становлення студента у вузі.
10. Формування «Я-концепції» студента як показника його особистісного зростання протягом навчання у ЗВО.
11. Розкрийте особливості педагогічного процесу вищої школи.
12. Назвіть та охарактеризуйте основні структурні компоненти педагогічного процесу як системи, завдання, функції, закономірності та принципи.
13. Охарактеризуйте викладача як суб'єкта педагогічного процесу вищої школи.
14. Охарактеризуйте специфіку діяльності викладача вищої школи.
15. Розкрийте психолого-педагогічні особливості студентської академічної групи та її структуру.
16. Поясніть соціально-психологічні явища в студентській академічній групі та їх вплив на особистість студента.
17. Охарактеризуйте рівні розвитку студентської академічної групи та шляхи формування студентського колективу.

18. Розкрийте сутність та структуру виховного процесу ЗВО.
19. Закономірності і принципи виховання у вищій школі.
20. Проаналізуйте можливості методів і форм вихованої роботи відповідно до вікових особливостей.
21. Етапу навчання студентської молоді.
22. Охарактеризуйте актуальні напрями виховної роботи у ЗВО відповідно до потреб суспільства, мети та завдань виховання, вікових особливостей, вимог ринку праці.
23. Розкрийте роль куратора у організації навчально-виховної роботи у ЗВО.
24. Розкрийте методика психолого-педагогічної діагностики та педагогічного супроводу в роботі куратора.
25. Розкрийте зміст структури педагогічних здібностей викладача.
26. Розкрийте сутність «Я-концепції» викладача вищої школи.
27. Розкрийте зміст важливих компетентностей викладача вищої школи.
28. Розкрийте сутність поняття «професійне здоров'я» та його значення для професійної діяльності викладача вищої школи.
29. Розкрийте професійні ризики викладача вищої школи.
30. Розкрийте поняття професійної деформації викладача вищої школи: ознаки, шляхи профілактики та відновлення професійного здоров'я.
31. Розкрийте значення професійного саморозвитку у керуванні кар'єрою викладача
32. Поясніть вікові особливості кар'єри. Кар'єрне плато як період у професійному житті фахівця на прикладі педагогічної діяльності.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувача з певних тем, розділів робочої програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає індивідуальні завдання: доповіді, презентації, та практичні завдання.

У ході поточного контролю здобувач може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Залік оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль за усіма темами.

1. Усна відповідь – 30 балів
2. Практичні завдання – 30 балів
3. Виконання завдань самостійної роботи – 40 балів

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен готувати питання (див. перелік питань для підсумкового контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль								
Змістовий модуль I			Змістовий модуль II					Загальна оцінка
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	
100	100	100	100	100	100	100	100	100

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (90-100 балів за тему)	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо). Ї Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;
Добре (75-89 балів за тему)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Може використовувати знання для стандартних практичних ситуацій, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Задовільно (60-74 балів за тему)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки.
Незадовільно з можливістю	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно,

відпрацювання (35 балів за тему)	поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни. Планує та виконує частину практичних завдань, відсутні сформовані уміння та навички.
---	--

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид самостійної роботи	Макс. кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентації, таблиці, схеми, доповідь.	30-40	Завдання виконано самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам; грамотна робота з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису; витриманий єдиний стиль; раціонально використані можливості комп'ютерної анімації; оптимальне розміщення інформації на слайді; використано різноманітні види слайдів; виправдане включення в роботу графіків, малюнків, музики, відео; містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	25-29	Завдання виконано самостійно, оформлення відповідає вимогам, грамотна робота з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису; спостерігаються деякі порушення дотримання стилю; раціонально використані можливості комп'ютерної анімації; деякі порушення в розміщенні інформації на слайді; використано різноманітні види слайдів; виправдане включення в роботу графіків, малюнків, музики, відео; містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	15-24	Завдання виконано самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями; спостерігаються деякі порушення дотримання стилю; нераціонально використані можливості комп'ютерної анімації; деякі порушення в розміщенні інформації на слайді; використано різноманітні види слайдів; не виправдане включення в роботу графіків, малюнків, музики, відео; інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.

10-14	Завдання виконано самостійно, грубі помилки з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису; стилю не дотримано; не використані можливості комп'ютерної анімації порушення в розміщенні інформації на слайді; використано один вид слайдів; відсутність в роботі графіків, малюнків, музики, відео; інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
1-9	Слабкі знання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на запитання, невміння розв'язувати практичні приклади.
0	Завдання не виконано. Не зараховуються презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Вікторія Євгенівна Виноградова, Віктор Іванович Юрченко. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296с.

<https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12630.pdf>

Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. Електронні дані. Житомир: Державний університет Житомирська політехніка, 2022. 150 с.

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

3. Мельничук Л. Б., Шкабаріна М. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник. Львів: Новий Світ 2000, 2021. 266 с.
<https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/Pedahohika-i-psykholohiia-vyshchoi-shkoly-Reklama.pdf>

4. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: Стильна типографія. 2019. 267 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream.pdf>

5. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В. 2020. 240 с.

URL:<https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ffd2f44f-be23-4fba-8329-db9d427faebb/content>

6. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.
<https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20444>

7. Проць О. І. Методичні матеріали до навчального курсу психологія та педагогіка вищої школи для студентів освітнього рівня підготовки «Магістр» спеціальності «Політологія» Львів : 2022. 18 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/2022.-ZK1.1.02-Psykholohiia-ta-pedahohika-vyshchoi-shkoly.pdf>

Додаткова

1. Вейланде Л. В.-В., Прокоф'єва Л.Б. Педагогіка та психологія вищої школи: електрон. метод. рекомендації до семінарських занять з курсу «Педагогіка та психологія вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Одеса, 2023. 36с.

http://opac.lib.onu/pdf/Vieilandie_LV_ped_psyholschool.pdf

2. Нагорна Н.В., Марчук І.П. Роль мотивації здобувачів вищої освіти під час професійної підготовки. *“Успіхи і досягнення у науці (Серія «Гуманітарні науки», Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»)»*: журнал. 2024. № 1(1) Київ 2024. С. 443-454

<http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/9784>

3. Нагорна Н.В., Фокша О.М. Культура професійного спілкування сучасного фахівця в сфері освіти: соціально-психологічний аспект. *Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія Право, Серія Економіка, Серія Психологія, Серія Педагогіка)*. Київ : 2023. № 14(28) 2023. с. 1254-1267.

<http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/195>

4. Педагогіка і психологія вищої школи. Методичні вказівки до самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 016 «Спеціальна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укладач С.В. Стеблюк. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022. 42 с.

5. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.

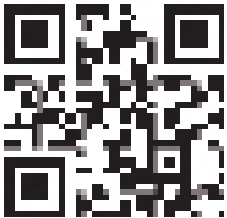
Навчальне видання

ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Методичні рекомендації
до практичних занять з курсу
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Укладач:

Нагорна Наталія Володимирівна

Підписано до друку 31.10.2024 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Цифровий друк. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 2,32. Наклад 30.
Замовлення № 1024-28-13.

Видавництво: Олді+
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1,
тел.: +38 (095) 559-45-45,
e-mail: office@oldiplus.ua
Свідоцтво ДК № 7642 від 29.07.2022 р.
Замовлення книг:
тел.: +38 (050) 915-34-54, +38 (068) 517-50-33
e-mail: book@oldiplus.ua

